

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.10.18.
COM(2019) 496 final

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

**a Görögországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási
Alapjának igénybevételéről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Ez a határozat a 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendelettel¹ (a továbbiakban: a rendelet) összhangban az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (a továbbiakban: EUSZA) 4 552 517 EUR összegű igénybevételét fedezi, azzal a céllal, hogy Görögország támogatásban részesüljön a 2019-ben bekövetkezett árvízkatasztrófa és földcsuszamlás miatt. Ezen igénybevétel teljes összegének finanszírozása az előlegek fedezése céljából a 2019. évi költségvetésbe már beállított kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok egy részének felhasználásával történik, a már kifizetett 455 252 EUR összegű előleg levonása után. Ezért nincs szükség költségvetés-módosításra.

2. INFORMÁCIÓK ÉS FELTÉTELEK

2019. február 23–26. között rendkívül súlyos esőzés és vihar sújtotta Krétát, elsősorban a sziget nyugati részét. Az ezt követő áradások és földcsuszamlások emberéleteket követeltek és katasztrófális következményekkel jártak az infrastruktúrára és a gazdasági tevékenységekre, elsősorban az utakra és a mezőgazdaságra nézve.

- (1) Görögország 2018. május 15-én – az észlelt első károkat követő 12 hetes határidőn belül – az EUSZA-ból nyújtandó hozzájárulást kérelmezett. A kérelmet a rendelet 2. cikkének (3) bekezdése szerinti „regionális természeti katasztrófa” címén nyújtották be.
- (2) A katasztrófa természeti eredetű, így az EUSZA alkalmazási területének hatálya alá tartozik.
- (3) Görögország a teljes közvetlen kárt 182,1 millió EUR-ra becsülte. A Krétán keletkezett kár az érintett NUTS 2 szintű régió – nevezetesen a Kréta régió – megtermelt GDP 2,1 %-ának felel meg, tehát meghaladja a rendeletben meghatározottak szerinti, a regionális GDP 1,5 %-át kitevő, vagyis a 129,8 millió EUR összegű küszöbértéket.
- (4) Kérelmében Görögország kérte a rendelet 4a. cikkében foglaltak szerinti előleg kifizetését. A Bizottság 2019. július 19-én elfogadta a C(2019) 5514 végrehajtási határozatot, amelyben 10 %-os előleget ítél meg 455 252 EUR összegben az alapból nyújtandó várható pénzügyi hozzájárulás címén, mely összeget ezt követően teljes egészében kifizették Görögországnak.
- (5) Kérelmükben a görög hatóságok részletesen leírják a súlyos viharokat követően kialakult helyzetet és az érintett lakosság megsegítésére irányuló erőfeszítéseket. A Krétát február 23-tól sújtó ciklon okozta áradásban egy személy megfulladt és súlyos károk keletkeztek elsősorban Chania és Rethímno regionális egységekben, ahol a kumulatív csapadék legnagyobb értékét regisztrálták. A legtöbb kár a városi és a vidéki úthálózatot érte, ideértve Kréta északi gyorsforgalmi útját, továbbá a mezőgazdaságban a növénytermesztést és az állatállományt, de a háztartásokat is. Hét híd rongálódott meg, közülük egy összedőlt. Földcsuszamlások tucatjai és kidőlt fák miatt utakat kellett lezárni és teljes térségek záródtak el a külvilágtól. Az erózió

¹ A 2014. május 15-i 661/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 189., 2014.6.27., 143. o.) módosított, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 311., 2002.11.14., 3. o.).

kárt tett a gátakban és tönkretette a csatornarendszereket. Kár érte a villamosenergia-hálózatot is.

- (6) Görögország a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedések elszámolható költségeit 173,9 millió EUR-ra becsülte és intézkedéstípusokra bontotta. A legnagyobb részt (több mint 145 millió EUR) a közlekedési infrastruktúra (utak és hidak) helyreállításának költségei teszik ki, ezeket a takarítási munkálatok 20 millió EUR összegű költségei követik.
- (7) A görög hatóságok megerősítették, hogy az elszámolható költségeknek nincs biztosítási fedezete.
- (8) Az érintett régió az európai strukturális és beruházási alapok (2014–2020) besorolása szerinti „átmeneti régiók” részét képezi. Kérelmükben a görög hatóságok nem jelezték a Bizottságnak, hogy a helyreállítási intézkedésekhez forrásokat szándékoznak átcsoportosítani az európai strukturális és beruházási alapok programjaiból.
- (9) Görögország nem aktiválta az uniós polgári védelmi mechanizmust.
- (10) A katasztrófakockázat-megelőzésre és -kezelésre vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása tekintetében jelenleg nincs folyamatban kötelezettségszegési eljárás.
- (11) Az árvíz-kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló 2007/60/EK irányelv végrehajtása keretében a következőket végezték el: Az előzetes árvíz-kockázat-értékelésről szóló jelentés (2012. március), a potenciálisan jelentős árvíz-kockázatú térségek azonosítása az ország 14 vízgazdálkodási körzetében, továbbá az előzetes árvíz-kockázat-értékelésről szóló jelentés aktualizálása (2012. november). Az Évrosz vízgyűjtő előzetes árvíz-kockázat-értékelésének aktualizálása (2014. november). Árvízveszély- és árvíz-kockázati térképek az ország 14 vízgyűjtőjét illetően (2017. március). Az ország valamennyi víztestére vonatkozó árvíz-kockázat-kezelési tervek, ideértve a Kréta vízgyűjtőire kidolgozott veszély- és árvíz-kockázat-kezelési tervet.

2.5. Következtetés

A fentiekben meghatározott indokokból a Görögország által benyújtott kérelemben említett katasztrófa esetében teljesülnek az EUSZA igénybevételére vonatkozóan a rendeletben meghatározott feltételek.

3. FINANSZÍROZÁS A 2019. ÉVI EUSZA-ALLOKÁCIÓKBÓL

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet² (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet) és különösen annak 10. cikke – 2011-es áron – évi 500 000 000 EUR-s felső határig engedélyezi az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételét. Az EUSZA igénybevételének módjait az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és

² A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodás³ (a továbbiakban: az intézményközi megállapodás) 11. pontja határozza meg.

Mivel az EUSZA létrehozásának meghatározó oka a szolidaritás, a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy a támogatást progresszív alapon kell nyújtani. Ez azt jelenti, hogy – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – az EUSZA igénybevételét kiváltó „jelentős természeti kár” küszöbértékét (azaz a 2011-es árakon számított GNI 0,6 %-a, illetve 3 milliárd EUR közül az alacsonyabbik összeget) meghaladó kárrészre magasabb támogatási intenzitást kell alkalmazni, mint a küszöbérték alatti kárrészre. A jelentős katasztrófák esetén odaítélt segély meghatározásához eddig az alap igénybevételére szabott küszöbérték alatt a teljes közvetlen kár 2,5 %-át, a küszöbérték feletti részre pedig a teljes közvetlen kár 6 %-át használták. A regionális katasztrófák és a „szomszédos országokra” vonatkozó rendelkezés alapján elfogadott katasztrófák esetében az arány 2,5 %.

A hozzájárulás nem haladhatja meg a támogatható intézkedések becsült összes költségét. A támogatást az EUSZA-ról szóló 2002–2003-as éves jelentésben meghatározott, és a Tanács és az Európai Parlament által elfogadott módszer alapján számítják ki.

A Görögország által benyújtott kérelem alapján az EUSZA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás a keletkezett teljes közvetlen kár becsült összértéke alapján a következő:

Tagállam	A természeti csapás minősítése	Teljes közvetlen kár (millió EUR)	A „jelentős katasztrófa” küszöbérték (millió EUR)	A küszöbértékig figyelembe vett közvetlen kár 2,5 %-a (EUR)	A küszöbérték feletti közvetlen kár 6 %-a (EUR)	A javasolt támogatás teljes összege (EUR)	Kifizetett előlegek (EUR)
GÖRÖGORSZÁG	Regionális (2. cikk (3) bekezdés)	182,1	1086,1	4 552 517	–	4 552 517	455 252
	ÖSSZESEN					4 552 517	455 252

A többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban az EUSZA igénybevételére rendelkezésre álló teljes összeg 2019 elején 851 082 072 EUR volt: ez az 585 829 691 EUR összegű 2019. évi allokációnak, valamint a 2018. évi allokáció fennmaradó részéből fel nem használt és 2019-re átvitt 265 252 381 EUR-nak az összege.

2019 e szakaszában 557 530 278 EUR vehető igénybe. Ez a 2019 elején az EUSZA igénybevételére rendelkezésre álló teljes összeg (851 082 072 EUR) csökkentve a korábbi igénybevétellel⁴ (293 551 794 EUR). A többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban 2019 októberéig vissza kell tartani a 2019. évi eredeti allokáció 25 %-át. Mivel a kifizetést Görögországnak október 1-je után fogják teljesíteni, a rendelkezés nem releváns ebben az esetben.

A Szolidaritási Alapból jelenleg rendelkezésre álló összeg:	
A 2019. évi allokáció	585 829 691 EUR
Plusz a 2018. évi allokáció fel nem használt és 2019-re átvitt összege	+265 252 381 EUR
Mínusz a Románia, Olaszország és Ausztria esetében igénybe vett összeg (AB 3)	–293 551 794 EUR
2019 decemberéig rendelkezésre álló TELJES ÖSSZEG	557 530 278 EUR

³ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁴ Elfogadott szövegek: P9_TA-PROV(2019)0013 és P9_TA-PROV(2019)0014.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Görögországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevétele

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre⁵ és különösen annak 4. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra⁶ és különösen annak 11. pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (a továbbiakban: az alap) célja, hogy az Unió gyors, hatékony és rugalmas módon legyen képes a veszélyhelyzetekre reagálni és kifejezni szolidaritását a katasztrófa sújtotta régiók lakosságával.
- (2) Az alap éves maximális összege (2011-es árakon számítva) az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet⁷ 10. cikkében meghatározottaknak megfelelően 500 000 000 EUR.
- (3) Görögország a Krétát 2019. február 23–26. között sújtó, áradásokat és földcsuszamlásokat okozó rendkívül súlyos esőzések és vihar miatt 2019. május 15-én kérelmet nyújtott be az alap igénybevétele.
- (4) Görögország kérelme eleget tesz a 2012/2002/EU rendelet 4. cikkében az alaphoz tartozó pénzügyi hozzájárulás meghatározására vonatkozóan megállapított feltételeknek.
- (5) Az alapot tehát a Görögországnak nyújtandó pénzügyi hozzájárulás biztosítása érdekében igénybe kell venni.
- (6) Az (EU) 2019/277 európai parlamenti és tanácsi határozattal⁸ az alaphoz a 2019-es pénzügyi évről szóló előlegek kifizetésére 50 000 000 EUR összegű kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzat rendelkezésre bocsátására került sor. Az említett előirányzatokat csak nagyon korlátozott mértékben használták fel. Következésképpen lehetőség van arra, hogy ezen igénybevétele teljes összegét az Unió 2019-es pénzügyi évről szóló általános költségvetésének keretein belül

⁵ HL L 311., 2002.11.14., 3. o.

⁶ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

⁷ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

⁸ HL L 54., 2019.2.22., 5. o.

előlegfizetés céljából rendelkezésre álló előirányzatok átcsoportosítása révén finanszírozzák.

- (7) Az alap igénybevételéhez szükséges idő minimálisra csökkentése érdekében ez a határozat az elfogadásának napjától alkalmazandó.

ELFOGADTÁK EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió 2019-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének keretein belül az Európai Unió Szolidaritási Alapjából 4 552 517 EUR összeg igénybevételére kerül sor Görögország részére, kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok formájában.

Az első bekezdésben említett összeget az Unió 2019-es pénzügyi évre vonatkozó költségvetésének keretein belül előlegfizetés céljából igénybe vett előirányzatokból kell finanszírozni. Az előlegfizetés céljára rendelkezésre álló összeget ennek megfelelően csökkenteni kell.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot ... [az elfogadás dátuma]-tól/-től kell alkalmazni**.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

** A dátumot a Parlament illeszti be a határozatnak a Hivatalos Lapban való kihirdetését megelőzően.